

Bilaga till motion årsstämman i FSJ 2018

Motionärernas begrundande och synpunkter

Gällande 1:a motionspunkten

Vi anser att föreningen måste förtydliga sitt ProRail-koncept och förnya sin profil mot en bredare allmän och trafikpolitisk plattform. Vårt namnförslag är både kortare och markerar en mer tidsenlig anda som överensstämmer med ProRail-organisationer i andra länder (som *For Jernbane*, *Pro Bahn* m.fl.).

Gällande 2:a motionspunkten

Ordföranden leder styrelsens arbete och är föreningens högsta befattningshavare. Som i annan verksamhet måste även kraven på ideellt ledarskap vara utformade enligt kvalificerade kriterier. Ledarens egenskaper och förmåga är ofta avgörande för styrelsens kollektiva samverkan och att den interna och externa verksamheten följer gott föreningsskick och tjänar dess intressen och syften. Många föreningar praktiserar att stämman varje år ges möjlighet att pröva ordförandens position.

Gällande 3:e motionspunkten

Förhållande mellan årsstämman som föreningens högsta beslutande organ och styrelsens utövande funktion måste alltid beaktas. Stadgarna måste sålunda innehålla bestämmelser där stämman genom föreskrifter säkerställer hur delegationsordningen ska regleras för styrelse och arbetsutskott och vilka riktlinjer som ska gälla mellan styrelsen och medlemmar med tjänstemannauppdrag, avdelningarna/ombuden samt externa leverantörer och kontakter. Dessa kan omfatta:

- Förtydligande av ordförandes och vice-ordförandes och/eller arbetsutskottets rätt att fatta beslut i ekonomiska, representativa, mediala eller andra ärenden inom förvaltning och trafikpolitiska åtaganden utan att konsultera eller ta ärenden till beslut i styrelsen.
- Klargörande av principer för styrelsens handläggning och beslut i ärenden av taktisk och strategisk betydelse för föreningen och dess verksamhet, härunder ärenden av en dignitet som kräver godkännande av föreningsstämman.
- Hänvisningar till övriga förvaltningsmässiga normer och rekommendationer.

Gällande 4:e motionspunkten

Föreningsdemokratin präglas av ett underskott eftersom endast ett fåtal medlemmar utanför styrelsen möter upp eller på annat sätt gör sitt inflytande gällande på årsstämman. Stämman måste uppdraga styrelsen att initiera och utveckla ännu tätare kontaktytor med medlemmarna genom aktiviteter, information och debatt, direkt eller genom avdelningarna och andra nätverk. Att tillåta omröstning enligt fjärde motionspunkten kommer att stärka medlemmarnas inflytande över processer och beslut, öka den demokratiska kvaliteten och legitimiteten och därmed intresset för den löpande verksamheten.

Hur man beaktar medlemskapets grundläggande värden i anslutning till föreningens förmåga att förvalta sitt syfte är alltid avgörande för hur man uppfattas både av medlemmarna, externa aktörer och allmänheten.

Vikten av åtgärder för att stärka och bredda medlemmarnas engagemang för föreningen måste beaktas. För att få flera att komma på årsstämman och medlemsmöten måste man erbjuda ett attraktivt och informativt program och även se över om själva årsstämman kan "mjukas upp", t.ex. i en formell och mer öppen session.

Avdelningarna bör mer övergå till att fungera som regionala trafikpolitiska forum med fokus på järnvägen och hitta ett koncept som ger ny dynamik och breddar kontakterna och samarbetet

med relevanta regionala och lokala nätverk.

Dessutom: De som forskar på ideella rörelser skiljer mellan aktiva och passiva medlemmar där sistnämnda grupp i motsättning till aktiva (i definition av ägare) enbart fungerar som ”kunder” som konsumerar dess tjänster (i FSJ:s fall i huvudsak mottar Klart Spår!). Att aktivera flera av ”kunderna” i föreningens verksamhet måste vara ett närliggande och realistiskt mål och kanske även en nödvändighet om föreningen ska överleva på sikt och positionera sig som den ledande ProRail-rörelsen i Sverige. Då måste man tänka i nya banor. Genom att tillåta omröstning via fullmakt och post/e-post och dessutom utvärdera möjligheten att ta i bruk digital teknik öppnar man upp föreningen på ett helt annat sätt. Intresserade medlemmar kan följa möten och delta i omröstning via nätet och komma ännu närmare den löpande verksamheten. Visserligen kostar det några kronor men inga stora summor, och borde rätt planerat och genomfört vara väl använda pengar i föreningsbudgeten.

Hänger man inte med i de möjligheter utvecklingen ger, förlorar man gradvis både medlemsstyrka, inflytande och påverkanskraft. Vår enkla analys är att FSJ sålunda skiljer sig från en ”lokal hembygdsförening” i den mening att den är en landstäckande förening med regionala avdelningar och ombud och beroende av en samordnad inre dynamik för att kunna förmedla sitt syfte och dessutom ha tillgängliga kontaktytor på alla relevanta arenor. Det är i sig inget hinder att vara en liten förening men det kräver att den inre dynamiken finns på plats, är rätt sammansatt och fungerar (också med hänsyn till professionella tillgångar). Man ska vara vaken gentemot gråzonen mellan de kriterier som bär föreningsformens krav och att glida över i ett format som mer liknar ”diskussionsklubbens”!
